

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Bc. Karolíny Slezákové

Diplomová práce Bc. Karolíny Slezákové se věnuje tématu rizika suicidálního chování u homosexuální populace. Toto téma považuji za psychologicky i společensky významné. V oblasti prevence suicidálního chování je důležitou otázkou zaměření preventivních strategií nejen obecně na celou populaci, ale i specificky přímo na vybranou rizikovou populaci. Přestože v současné době je vytvářena národní strategie prevence suicidálního chování, není homosexuální populaci věnována samostatná pozornost. Diplomová práce se snaží poukázat na možné rizikové faktory u této populace, a tím i na možnosti přesnější a specifičtější prevence suicidálního chování.

Diplomová práce je napsaná na 89 stranách. Je členěná na teoretickou a praktickou část. Rozsah použité literatury, ze které autorka vychází je početný (přes 200 zdrojů). Použité zdroje jsou relevantní zvoleným tématům, autorka se opírá o zásadní autory u nás i v zahraničí u obou témat, vychází zejména z početných výzkumných studií a jejich výsledků.

V teoretické části nejdříve definuje a charakterizuje základní pojmy, se kterými pak pracuje ve výzkumné části, a to suicidální chování, mladou dospělost a teorii menšinového stresu. Dále se autorka zaměřila na specifika suicidálního chování u homosexuální populace. Za zdařilé považuji řazení dalších informací, kdy se autorka nejdříve vyjadřuje k obecným rizikovým faktorům suicidálního chování a pak se věnuje rizikovým faktorům specificky se vážoucím k homosexuální populaci. Stejně řadí i další kapitoly týkající se protektivních faktorů a prevence suicidalitu nejdříve obecně u celé populace a dále se specifickým zaměřením na homosexuální populaci. V těchto kapitolách přináší přehled a návrhy v praxi využitelných konkrétních způsobů prevence u takto ohrožené populace. V poslední kapitole přináší přehled procesu, způsobů a metod vyhodnocení suicidálního rizika. Tuto kapitolu považuji za přínosnou pro přímou práci se suicidálními klienty v rámci celé populace.

Autorka se rozhodla věnovat více prostoru přímo specifikám a rizikovým faktorům suicidálního chování u homosexuální populace než různým teoriím a historickému pohledu na suicidalitu, u těchto témat odkazuje na základní literaturu. S jejím rozhodnutím souhlasím a považuji ho vzhledem k zaměření práce a snaze přinést spíše nové informace za přínosné. Základní pojmy autorka definuje dostatečně a i díky odkazům je patrný její přehled a orientace v této problematice. Teoretická část je napsaná s odbornou erudicí a porozuměním, informace jsou podávány v logické návaznosti. Autorce se podařilo skloubit a přinést velké množství informací z výzkumných zjištění. Výběr použité literatury odráží znalost a přehled ve zpracovávané problematice. Na s. 34 . bych doporučila “adaptováno z...” psát až za název tabulky.

V empirické části si autorka kladla za cíl zjistit, zda homosexuálně orientovaní mladí dospělí vykazují vyšší suicidální riziko než heterosexuálně orientovaní mladí dospělí. Vzhledem k cíli práce

vhodně zvolila kvantitativní metodologii. Stanovila si 3 hlavní výzkumné hypotézy a 4 vedlejší výzkumné hypotézy. Použila několik dotazníkových metod - Suicide Behaviors Questionnaire, Multidimensional Scale of Perceived Social Support, Minority Stress Scale (pouze pro neheterosexuální respondenty). Dále autorka zjišťovala základní demografické údaje, informace spojené se sexuální orientací, partnerským vztahem, aktuálním somatickým a psychickým stavem, přítomnost stresové události v životě a vzhledem k epidemiologické události v ČR i negativní události spojené s COVID-19. Dotazníkové šetření proběhlo vzhledem k epidemiologické situaci online. Výzkumný soubor tvořilo 194 osob ve věku od 19 do 29 let. Autorka taky provedla drobnou pilotáž před započítáním samotného sběru dat. U statistického zpracování provedla power analýzu. Empirická část je napsaná přehledně. Autorka popisuje cíl výzkumu, výzkumné otázky a výzkumné hypotézy, operacionalizaci pojmů, použité metody, věnuje se otázkám etiky výzkumu (důraz na podmínky online sběru dat u potenciálně suicidální populace), popisuje pilotáž a proces sběru dat, výsledky. Výsledky poukazují na signifikantně vyšší suicidální riziko u homosexuální populace, korelaci mezi nedostatkem sociální opory a suicidálním rizikem, korelaci skóru menšinového stresu se suicidálním rizikem, naopak se nepotvrdila například hypotéza týkající se nižší sociální opory u homosexuálně orientovaných mladých dospělých anebo hypotéza týkající se zvýšeného suicidálního rizika u homosexuálně orientovaných mužů. Oceňuji autorčin přístup k respondentům, její vypracování seznamu kontaktních míst, který byl součástí závěrečné části dotazníkových metod a který v případě potřeby psychické pomoci, ať už v souvislosti se zhoršeným psychickým stavem, zvýšeným suicidálním rizikem nebo otázkami spojenými se sexuální orientací, mohli respondenti využít.

Diskuse je bohatá (8 stran), napsaná odborně se zralou úvahou. Autorka v ní srovnává výsledky provedeného výzkumu s jinými studii, zamýšlí se na odborné úrovni nad možnými důvody odlišných výzkumných zjištění (např. pohlaví a suicidální riziko, sociální podpora a suicidální riziko). Opět na velmi dobré úrovni přináší úvahu nad možnými limity výzkumu. Oceňuji, že se vyjadřuje i k praktickým otázkám prevence suicidálního rizika u této populace a podává směr dalšího výzkumného zaměření.

Celkově hodnotím diplomovou práci kladně. Autorka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou a sestavit výzkumné šetření. Od počátku přistupovala k diplomové práci se zájmem o danou problematiku. Z práce je patrná autorčina znalost a přehled ve zpracovávaném tématu.

Diplomová práce Bc. Karolíny Slezákové splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Doporučuji jí k obhajobě. Navrhuji hodnocení výborně.